

عنوان مقاله:

مبانی جغرافیایی و فرهنگی درونگرایی و حریمیت در معماری و شهرسازی اسلامی (مطالعه موردی: بافت قدیم شهر اصفهان)

محل انتشار:

اولین همایش ملی معماری، مرمت، شهرسازی و محیط زیست پایدار (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

ابوالفضل مشکینی - استادیار، دانشگاه تربیت مدرس

مهدی حمزه نژاد - استادیار، دانشگاه علم و صنعت ایران

اکرم قاسمی - کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

زندگی و رفتارهای اجتماعی انسان ها تابع فرهنگی است که در آن زاده شده و پرورش یافته اند. این فرهنگ حاصل جغرافیای انسانی و طبیعی است. یکی از مهمترین مظاهر مشترک فرهنگ و جغرافیا را می توان معماری و شهرسازی مسکن و محلات دانست. از اصول مهم شهرها و معماری کلانشهرهای دنیای اسلام، اصل درونگرایی، پوشیدگی و حریمیت می باشد. این اصل مبانی و نتایج گسترده ای در فرهنگ و جغرافیا دارد و بسیاری از نظریه پردازان آن را مهمترین اصل معماری و شهرسازی گذشته دانسته اند. این فرهنگ در بافت قدیمی تمامی شهرهای ایران وجود دارد. شهر اصفهان یکی از شهرهایی است که به دلیل سابقه طولانی، این سنت را در درون بافت قدیم خود حفظ کرده است. این پژوهش با روش توصیفی - تحلیلی، بر آن است تا به بررسی و باز زنده سازی تفکر رعایت حریمیت در معماری و شهرسازی قدیم و بهینه سازی، بهبود و رعایت آن در مسکن فعلی بپردازد. در این پژوهش، اعتقاد بر این است که فرهنگ معماری شهری و روستایی در این دیار از چنان استخوان بندی اساسی برخوردار است که می توان آنها را با بهینه سازی در دنیای نوین بکار گرفت. مهمترین مزایایی که رعایت این اصل در معماری گذشته ایجاد می کرد را می توان در مواردی همچون سازگاری و همزیستی اقلیمی، بهره مندی از آزادی فردی در حریم های خصوصی، افزایش امنیت اجتماعی، امکان طبیعت گرایی، زمینه سازی برای تعالی جویی معنوی، بستر سازی درونگرایی شخصیتی و خودیابی، عدم بروز تفاخرات اجتماعی و محلی، تحکیم و تقویت خانواده محوری و ... دانست. به نظر می رسد برای رسیدن به این ارزشها راهی جز احیا این اصل که از مصادیق بازگشت به فرهنگ و جغرافیای خویشتن است وجود ندارد.

کلمات کلیدی:

حریمیت، درون گرایی، بافت قدیم، معماری و شهرسازی اسلامی، اصفهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/263409>

